

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (ΕΑΔΗΣΥ)

1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνεδρίασε στις 10 Νοεμβρίου 2023 με την εξής σύνθεση: Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Πρόεδρος, Αικατερίνη Ζερβού, Μέλος, και Αθηνά Μπουζιούρη, Μέλος - Εισηγήτρια.

-Για να εξετάσει την προδικαστική προσφυγή με ημερομηνία 2/10/2023 και Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 1495/2-10-2023 του οικονομικού φορέα Ε*** Ρ**** που εδρεύει στη **** ****, οδός **** και εκπροσωπείται νόμιμα.

ΚΑΤΑ

-Της ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ****/Π.Ε. **** που εδρεύει στη ****, οδός **** και εκπροσωπείται νόμιμα.

-Του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «Κ**** ΝΟΜΟΥ **** Α.Ε.» που εδρεύει στη ****, οδός **** και εκπροσωπείται νόμιμα.

=====

Με την προδικαστική προσφυγή ο προσφεύγων ζητά να ακυρωθεί η απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του αναθέτοντος φορέα με αριθμό ****/2023 που περιέχεται στο πρακτικό ****/19-09-2023 με θέμα 17ο: «Έγκριση Πρακτικού ΙΙΙ (Αξιολόγηση Δικαιολογητικών Κατακύρωσης) της 2^{ης} Επαναληπτικής Πρόσκλησης υποβολής προσφορών στο πλαίσιο του Δυναμικού Συστήματος Αγορών (αρ. ****/2022 Διακήρυξη) για την ανάθεση υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών χωρικής αρμοδιότητας ΠΕ **** για τα σχολικά έτη 2022-2023, 2023-2024 και 2024-2025 (CPV: 60130000-8) και ανάδειξη οριστικών Αναδόχων, κατά το μέρος που ανακηρύχθηκε οριστικός ανάδοχος για το τμήμα 2 του διαγωνισμού ο οικονομικός φορέας με την επωνυμία 'Κ**** ΝΟΜΟΥ **** ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ».

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια.

Μελέτησε τα σχετικά έγγραφα.

Αριθμός απόφασης: 1752/2023

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο.

1. Για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο ποσού 3.326,94 ευρώ σύμφωνα με τα άρθρα 363 ν. 4412/2016 και 5 πδ 39/2017 και την εκτιμώμενη αξία του Τμήματος 2 της σύμβασης, ποσού 665.387,10 ευρώ, χωρίς δικαίωμα προαίρεσης και ΦΠΑ (κωδικός ηλεκτρονικού παραβόλου: ****).
2. Με την επαναληπτική 2η Πρόσκληση υποβολής προσφορών, στο πλαίσιο του Δυναμικού Συστήματος Αγορών με αριθ. Διακήρυξης ****/2022, ο αναθέτων φορέας κάλεσε τους οικονομικούς φορείς, οι οποίοι, κατά την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης, είχαν ενταχθεί στο Δυναμικό Σύστημα Αγορών, να καταθέσουν προσφορά για την εκτέλεση των δρομολογίων μεταφοράς μαθητών της Περιφερειακής Ενότητας **** του Παραρτήματος Ι της Πρόσκλησης. Στις υπό ανάθεση υπηρεσίες μεταφοράς περιλαμβάνονται και τα δρομολόγια του Τμήματος 2 της Πρόσκλησης με αντικείμενο τις μεταφορές στην Π.Ε. ****, εκτιμώμενης αξίας 798.464,52 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης, χωρίς το ΦΠΑ. Η Διακήρυξη αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις **/**/2022 (ΑΔΑΜ: **), καθώς επίσης και στο ΕΣΗΔΗΣ, μέσω του οποίου διενεργείται η διαδικασία ανάθεσης με συστημικό α/α **. Ως κριτήριο ανάθεσης ορίστηκε αυτό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς βάσει τιμής και ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών η 27η/12/2022.
3. Για το Τμήμα 2 της Πρόσκλησης υπέβαλαν προσφορές ο προσφεύγων και η παρεμβαίνουσα. Με την απόφαση του αναθέτοντος φορέα με αριθμό ***/2023 έγιναν δεκτές αμφότερες οι προσφορές και αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος για το Τμήμα 2 η παρεμβαίνουσα. Με την προσβαλλόμενη, με την οποία ολοκληρώθηκε η διαγωνιστική διαδικασία και στην οποία ενσωματώνεται η απόφαση ανάδειξης προσωρινού αναδόχου, κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού στην παρεμβαίνουσα.
4. Ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικείμενου της σύμβασης (παροχή υπηρεσιών), της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της, χωρίς ΦΠΑ, του χρόνου έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης, καθώς επίσης και της νομικής φύσης του αναθέτοντος φορέα, υπάγεται στις διατάξεις του ν. 4412/2016. Συνακόλουθα, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του ν.

Αριθμός απόφασης: 1752/2023

4412/2016, η δε ΕΑΔΗΣΥ είναι αρμόδια για την εξέταση της προδικαστικής προσφυγής, για την άσκηση της οποίας έχουν τηρηθεί οι προϋποθέσεις παραδεκτού, μεταξύ των οποίων και το εμπρόθεσμο.

5. Ο προσφεύγων, ως προσφέρων που συμμετέχει παραδεκτά στον διαγωνισμό ασκεί την προδικαστική προσφυγή με έννομο συμφέρον προβάλλοντας λόγους απόρριψης της προσφοράς της αναδόχου.

6. Ο αναθέτων φορέας κοινοποίησε την προδικαστική προσφυγή στον θιγόμενο οικονομικό φορέα στις 2/10/2023 και υπέβαλε στις 16/10/2023 έγγραφο με αριθμό πρωτ. :673936(5563)/13-10-2023 και θέμα «Έκθεση απόψεων», στο οποίο παρατίθεται μόνο το ιστορικό του διαγωνισμού. Επομένως, η αναθέτουσα αρχή δεν διατύπωσε τις απόψεις της επί των προβαλλόμενων με την προδικαστική προσφυγή ισχυρισμών.

7. Η παρεμβαίνουσα κατέθεσε την παρέμβασή της στις 11/10/2023, νόμιμα, εμπρόθεσμα και με έννομο συμφέρον, εφόσον με την προδικαστική προσφυγή προβάλλονται λόγοι απόρριψης της προσφοράς της.

8. Ο προσφεύγων υπέβαλε συμπληρωματικό υπόμνημα στις 24/10/2023, μετά την πάροδο της αποκλειστικής πενθήμερης προθεσμίας του άρθρου 365 παρ. 1 και 8 ν. 4412/2016 από την κοινοποίηση των απόψεων και ως εκ τούτου, αυτό δεν λαμβάνεται υπόψη.

9. Η Διακήρυξη, η οποία συνιστά το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού δεσμεύοντας αμφίδρομα τον αναθέτοντα φορέα και τους διαγωνιζόμενους (βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΣΤΕ 3629/20, 1217/2018, 2434/2017, 1086/15, 4901/14, 2551/2013, 5022/12, 2635/2009, Ε.Α. ΣΤΕ 15/2021, 241/2020, 352/2016 και Πράξεις VI Τμήματος ΕλΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.) ορίζει στις κρίσιμες για την επίλυση της διαφοράς διατάξεις τα εξής: *«1.3 Κατηγορίες ΔΣΑ - Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου. Αντικείμενο του παρόντος ΔΣΑ είναι η ανάθεση επιμέρους συμβάσεων παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών της Περιφέρειας ***– Περιφερειακή Ενότητα ****, για τα σχολικά έτη 2022-2023, 2023-2024 και 2024-2025, με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή ανά δρομολόγιο ή ομάδα δρομολογίων της εκάστοτε πρόσκλησης υποβολής προσφορών, συνολικού, ενδεικτικού προϋπολογισμού 10.000.000 ευρώ συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ και των δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης. ... 4.3.1 Φάκελος Έδικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική*

Αριθμός απόφασης: 1752/2023

Προσφορά': 4.3.1.1 Ο ως άνω φάκελος περιλαμβάνει: ... Στις περιπτώσεις που με την προσφορά υποβάλλονται ιδιωτικά έγγραφα, αυτά γίνονται αποδεκτά είτε κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του Ν. 4250/2014 (Α' 94) είτε και σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση, στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους και η οποία φέρει υπογραφή μετά την έναρξη της διαδικασίας σύναψης κάθε επιμέρους σύμβασης (ήτοι την αποστολή της σχετικής πρόσκλησης υποβολής προσφορών) ... 4.3.2 Φάκελος 'Οικονομική Προσφορά'. 4.3.2.1 Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο ανάθεσης της χαμηλότερης τιμής (υψηλότερο ποσοστό έκπτωσης). ... Η τιμή μονάδος που καλούνται να συμπληρώσουν οι συμμετέχοντες θα είναι η τιμή που θα προκύψει μετά την αφαίρεση του ακέραιου ποσοστού έκπτωσης που θα προσφέρουν, από την τιμή αναφοράς που τίθεται στην παρούσα και η οποία είναι μικρότερη ή ίση από αυτή που προκύπτει σύμφωνα με την Κ.Υ.Α. 50025 (ΦΕΚ 4217/Β'26-9-2018) 'Μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες'. ... Επισημαίνεται ότι τα διαθέσιμα οχήματα μπορούν να χρησιμοποιούνται για περισσότερα του ενός δρομολόγια, εφόσον αυτά δεν ανήκουν στην ίδια λειτουργική ζώνη, ή αν ανήκουν στην ίδια λειτουργική ζώνη αποδεικνύεται από τους χρόνους και τις χιλιομετρικές αποστάσεις ότι αυτά μπορούν να πραγματοποιηθούν και δεν διακινδυνεύεται η ασφαλής και έγκαιρη μεταφορά των μαθητών. Η δήλωση του τρόπου εκτέλεσης κατά τα προαναφερόμενα, θα πρέπει να πραγματοποιείται κατά το στάδιο υποβολής της οικονομικής προσφοράς, ώστε να διαπιστώνεται η δυνατότητα αυτή και να εγκρίνεται από την αρμόδια Επιτροπή. ... 5.2.2 Διαδικασία Αξιολόγησης. Μετά την, κατά περίπτωση, ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών, η Αναθέτουσα Αρχή προβαίνει στην αξιολόγηση αυτών μέσω των αρμόδιων, πιστοποιημένων στο ΕΣΗΔΗΣ οργάνων της, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κειμένων διατάξεων. ... γ) Στη συνέχεια η Επιτροπή Διαγωνισμού προβαίνει στην αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών των προσφερόντων, των οποίων τα δικαιολογητικά συμμετοχής και η τεχνική προσφορά κρίθηκαν αποδεκτά, συντάσσει πρακτικό στο οποίο καταχωρίζονται οι οικονομικές προσφορές κατά σειρά μειοδοσίας και εισηγείται αιτιολογημένα την αποδοχή ή απόρριψή τους, την κατάταξη των προσφορών και την ανάδειξη του προσωρινού αναδόχου. Εάν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε

Αριθμός απόφασης: 1752/2023

σχέση με το αντικείμενο της σύμβασης, η Αναθέτουσα Αρχή απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς, μέσω της λειτουργικότητας της 'Επικοινωνίας' του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας, κατά ανώτατο όριο είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται τα άρθρα 88 και 89 ν. 4412/2016. Εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, η προσφορά απορρίπτεται ως μη κανονική».

10. Οι προπαρατεθείσες διατάξεις του άρθρου 5.2.2.γ' της Διακήρυξης, σε συνδυασμό με τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 313 ν. 4412/2016, επιβάλλουν στον αναθέτοντα φορέα να εκτιμά εάν οι υποβληθείσες στην διαγωνιστική διαδικασία οικονομικές προσφορές είναι ασυνήθιστα χαμηλές και σε περίπτωση που κάποιες από αυτές εμφανίζονται ως τέτοιες, να εξακριβώνει τη σοβαρότητα και τη φερεγγυότητά τους καλώντας τους οικονομικούς φορείς να παράσχουν εξηγήσεις σχετικά με τις προσφερόμενες τιμές. Ο αναθέτων φορέας διαθέτει ευρεία διακριτική ευχέρεια να εκτιμήσει κατ' αρχήν συγκεκριμένη οικονομική προσφορά ως ασυνήθιστα χαμηλή. Ειδικότερα, σύμφωνα με το καθιερούμενο από τις εφαρμοστέες διατάξεις σύστημα εντοπισμού και ελέγχου των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, ο αναθέτων φορέας προβαίνει κατ' αρχήν σε μία εκ πρώτης όψεως (*prima facie*) εκτίμηση του κατά πόσον οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές. Σε περίπτωση που ο αναθέτων φορέας εκτιμήσει ότι η οικονομική προσφορά δεν φαίνεται ασυνήθιστα χαμηλή, υπέχει περιορισμένης έκτασης υποχρέωση αιτιολόγησης της εκτίμησής του αυτής, χωρίς να υποχρεούται να προβεί σε διεξοδική ανάλυση της σύνθεσης κάθε προσφοράς, προκειμένου να διαπιστώσει ότι αυτή δεν αποτελεί ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά (βλ. ΣΤΕ 7μ 726/2022).

11. Εξάλλου, σε περίπτωση κατά την οποία διαγωνιζόμενος προβάλλει ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς περί υποβολής ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς εκ μέρους άλλου διαγωνιζόμενου, γεννάται αντίστοιχη υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να απαντήσει επί των προβληθέντων ουσιαστών ισχυρισμών. Η απάντηση αυτή πρέπει να είναι νομίμως αιτιολογημένη, η δε νομιμότητα και επάρκεια της σχετικής αιτιολογίας αποτελεί

Αριθμός απόφασης: 1752/2023

αντικείμενο ελέγχου από την ΕΑΔΗΣΥ (βλ. ΣΤΕ 7μ 726/2022, ΣΤΕ 199/2021, 154/2021, ΕΑ ΣΤΕ 12/2020). Ωστόσο, οι διαγωνιζόμενοι δεν εμποδίζονται να προβάλουν το πρώτον ισχυρισμούς περί ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών άλλων προσφερόντων με την άσκηση προδικαστικής προσφυγής τους ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ (πρβλ. ΣΤΕ 7μ 726/2022, σκ. 32, ΑΕΠΠ 1554/2021, σκ. 11). Δεν θεωρούνται ουσιώδεις και συγκεκριμένοι οι ισχυρισμοί που ερείδονται αποκλειστικά στην κοστολόγηση των οικονομικών προσφορών των συμμετεχόντων στον διαγωνισμό, η οποία ανάγεται στους οικονομοτεχνικούς παράγοντες και στα οικονομικά δεδομένα που ισχύουν για καθέναν από τους διαγωνιζόμενους (πρβλ. ΕΑ 12/2020), μόνη δε η υποβολή χαμηλότερης προσφοράς σε σχέση με τις λοιπές υποβληθείσες προσφορές δεν αρκεί προκειμένου να εξετασθεί η οικονομική προσφορά του μειοδότη ως ασυνήθιστα χαμηλή (πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 165/2020, 20/2020, 290/2017, ΔΕφΑΘ 1217/2013, σκ. 7, ΕΑΔΗΣΥ 108,1709/2022 κ.α.).

12. Με τον **πρώτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής**, ο προσφεύγων βάλλει κατά της αποδοχής της προσφοράς της παρεμβαίνουσας ισχυριζόμενος ότι αυτή παρίσταται ασυνήθιστα χαμηλή σε σύγκριση με τις λοιπές υποβληθείσες προσφορές. Ειδικότερα, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι μόνο το προσφερθέν ποσοστό έκπτωσης 50% επί των τιμών του προϋπολογισμού, το οποίο προσέφερε η παρεμβαίνουσα, αρκεί ως ένδειξη για την εκτίμηση της προσφοράς της ως ασυνήθιστα χαμηλής. Περαιτέρω, κατά τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος, τέτοια ένδειξη προκύπτει και από το γεγονός ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας είναι κατά 22,5% χαμηλότερη από τον μέσο όρο των υποβληθεισών προσφορών, δηλαδή τον μέσο όρο της προσφοράς του προσφεύγοντος και της παρεμβαίνουσας που ανέρχεται σε $27,5\%(50\% \text{ έκπτωση παρεμβαίνουσας} + 5\% \text{ έκπτωση προσφεύγοντος} / 2 = 27,5\%)$.

13. Ενόψει όσων έγιναν δεκτά παραπάνω ο κρινόμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι απορριπτέος, δεδομένου ότι από τον προσφεύγοντα δεν προβάλλονται ειδικοί και συγκεκριμένοι ισχυρισμοί, με τους οποίους να αμφισβητείται βάσει συγκεκριμένων αριθμητικών δεδομένων και υπολογισμών η ακρίβεια και η επάρκεια της προσφερόμενης εκ μέρους της παρεμβαίνουσας τιμής (βλ. νομολογία παρατιθέμενη παραπάνω, καθώς επίσης και ΔΕφΑΘ 108/2019, σκ. 9, ΔΕφΠειρ 22/2017, σκ. 11, πρβλ ΕΛΣυν

Αριθμός απόφασης: 1752/2023

Μεϊζ 804/2018, 1077/2016, 2456/2021). Ο προσφεύγων στηρίζει τους ισχυρισμούς του αποκλειστικά στη σύγκριση της προσφερθείσας από την παρεμβαίνουσα έκπτωσης με αυτή που προσέφερε ο ίδιος, πράγμα που δεν αρκεί, όπως προαναφέρθηκε, για να εμφανιστεί ως ασυνήθιστα χαμηλή η προσφορά της παρεμβαίνουσας. Τέλος, απορριπτέοι είναι οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος περί πλημμέλειας της αιτιολογίας της προσβαλλόμενης απόφασης του αναθέτοντος φορέα, αφού, όπως προαναφέρθηκε, εφόσον ο αναθέτων φορέας δεν εκτίμησε κατ' αρχήν ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας είναι ασυνήθιστα χαμηλή, δεν είχε υποχρέωση παράθεσης αναλυτικής αιτιολογίας της απόφασης αποδοχής της. Κατά συνέπεια, ο πρώτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.

14. Με τον **δεύτερο λόγο της προδικαστικής προσφυγής** ο προσφεύγων προβάλλει ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας είναι ασυνήθιστα χαμηλή, διότι αποκλίνει πολύ από το κόστος δρομολογίων που προκύπτει από τον τύπο της ΚΥΑ 50025/19.9.2018 (Β' 4217/26.9.2018) ΚΥΑ «Μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες». Ειδικότερα, η προσφεύγουσα, αφού παραθέτει τον υπολογισμό του κόστους κάθε δρομολογίου βάσει των προβλέψεων της ΚΥΑ, καταλήγει ότι, εφόσον η προσφερθείσα από την παρεμβαίνουσα τιμή είναι χαμηλότερη κατά 50% από τις τιμές αναφοράς της ΚΥΑ, η οικονομική της προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή. Ο προκείμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, διότι δεν βρίσκει έρεισμα στη Διακήρυξη, το προπαρατεθέν άρθρο 4.3.2.1 της οποίας προβλέπει ότι η τιμή μονάδας ανά δρομολόγιο που προσφέρουν οι διαγωνιζόμενοι είναι *«μικρότερη ή ίση από αυτή που προκύπτει σύμφωνα με την Κ.Υ.Α. 50025 (ΦΕΚ 4217/Β'26-9-2018) 'Μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες'»*. Από τη διάταξη αυτή της Διακήρυξης προκύπτει ότι, ενόψει και του μειοδοτικού κριτηρίου ανάθεσης, οι διαγωνιζόμενοι καλούνται να προσφέρουν έκπτωση επί των τιμών αναφοράς που καθορίζονται από τον μαθηματικό τύπο της ΚΥΑ, χωρίς περιορισμό ως προς το ύψος της έκπτωσης. Ενόψει δε του ότι ο προσφεύγων περιορίζεται στην προβολή του ισχυρισμού ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας εμφανίζεται ασυνήθιστα χαμηλή μόνο λόγο της απόκλισής της από τις τιμές αναφοράς, χωρίς την προβολή οποιουδήποτε εξειδικευμένου ισχυρισμού σχετικά με την επάρκεια της προσφερόμενης τιμής για την

Αριθμός απόφασης: 1752/2023

εκτέλεση της συγκεκριμένης σύμβασης και ο δεύτερος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.

15. Με τον **τρίτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής**, ο προσφεύγων προβάλλει ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας είναι απορριπτέα, διότι μία από τις υποβληθείσες υπεύθυνες δηλώσεις έρχεται σε αντίθεση με το περιεχόμενο της οικονομικής προσφοράς. Ειδικότερα, κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, στον φάκελο προσφοράς της παρεμβαίνουσας περιέχεται υπεύθυνη δήλωση με ημερομηνία 27/12/2022, στην οποία δηλώνεται ότι *«τα διαθέσιμα οχήματα μπορούν να χρησιμοποιούνται για περισσότερα του ενός δρομολόγια, εφόσον αυτά δεν ανήκουν στην ίδια λειτουργική ζώνη, ή αν ανήκουν στην ίδια λειτουργική ζώνη αποδεικνύεται από τους χρόνους και τις χιλιομετρικές αποστάσεις ότι αυτά μπορούν να πραγματοποιηθούν και δεν διακινδυνεύεται η ασφαλής και έγκαιρη μεταφορά των μαθητών»*. Ωστόσο, στους πίνακες οικονομικής προσφοράς, κανένα δρομολόγιο δεν αναφέρει ίδιο όχημα με άλλο δρομολόγιο. Κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, με τον τρόπο αυτό η παρεμβαίνουσα παρέλειψε να δηλώσει τον τρόπο εκτέλεσης των δρομολογίων, με αποτέλεσμα να μπορεί να ανακύψει αμφιβολία κατά την εκτέλεση της σύμβασης. Τέλος, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, με το περιεχόμενο αυτό, η προσφορά της παρεμβαίνουσας είναι απορριπτέα ως εναλλακτική προσφορά.

16. Η παρεμβαίνουσα αντιτάσσει στα παραπάνω ότι από την απλή επισκόπηση της υπεύθυνης δήλωσης είναι σαφές ότι παρατίθενται όλα τα διαθέσιμα λεωφορεία που είναι ενταγμένα στο δίκτυο δρομολογίων της και τα οποία θα εκτελούν τα δρομολόγια του επίμαχου Τμήματος 2 της υπό ανάθεση σύμβασης. Κατά τους ισχυρισμούς της, δεν υφίσταται καμία διάταξη της Διακήρυξης ή του νόμου που να επιβάλλει την εκτέλεση της μεταφοράς με το ίδιο λεωφορείο. Τέλος, η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται ότι σε υπεύθυνη δήλωσή της έχει παραθέσει όλα τα διαθέσιμα λεωφορεία της που θα εκτελέσουν τα υπό ανάθεση δρομολόγια και, ως εκ τούτου, δεν τίθεται ζήτημα υποβολής εναλλακτικής προσφοράς.

17. Σύμφωνα με τη διάταξη του προπαρατεθέντος άρθρου 4.3.2.1 της Διακήρυξης, η εκτέλεση περισσότερων από τα υπό ανάθεση δρομολόγια με το ίδιο όχημα επιτρέπεται α) είτε στην περίπτωση που τα δρομολόγια δεν ανήκουν στην ίδια λειτουργική ζώνη και β) είτε στην περίπτωση που τα

Αριθμός απόφασης: 1752/2023

δρομολόγια ανήκουν μεν στην ίδια λειτουργική ζώνη, αλλά επιτρέπεται από τις χιλιομετρικές αποστάσεις και τον αντίστοιχο χρόνο εκτέλεσης του δρομολογίου η έγκαιρη μεταφορά των μαθητών. Σε κάθε περίπτωση, η ίδια διάταξη απαιτεί ρητά η δήλωση του τρόπου εκτέλεσης να υποβληθεί με την οικονομική προσφορά, ώστε να ελέγχεται και να εγκρίνεται η δυνατότητα εκτέλεσης της σύμβασης με τον δηλούμενο τρόπο από την αρμόδια Επιτροπή Διαγωνισμού, χωρίς να διακυβεύεται η ασφαλής και έγκαιρη μεταφορά των μαθητών.

18. Στην προκείμενη περίπτωση, σύμφωνα με τα στοιχεία του ηλεκτρονικού φακέλου της διαφοράς, στον φάκελο οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας περιέχονται τα εξής στοιχεία: α) πίνακας οικονομικής προσφοράς (αρχείο «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ SIGNED») με τις προσφερόμενες τιμές ανά δρομολόγιο, στον οποίο δεν γίνεται αναφορά του τρόπου εκτέλεσης των δρομολογίων με το ίδιο ή διαφορετικά λεωφορεία, β) υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου της παρεμβαίνουσας με ημερομηνία 27/12/2022 (αρχείο «Υ.Δ. ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ.singed») και με το εξής περιεχόμενο: *«τα διαθέσιμα οχήματα μπορούν να χρησιμοποιούνται για περισσότερα του ενός δρομολόγια, εφόσον αυτά δεν ανήκουν στην ίδια λειτουργική ζώνη, ή αν ανήκουν στην ίδια λειτουργική ζώνη αποδεικνύεται από τους χρόνους και τις χιλιομετρικές αποστάσεις ότι αυτά μπορούν να πραγματοποιηθούν και δεν διακινδυνεύεται η ασφαλής και έγκαιρη μεταφορά των μαθητών»* και γ) η οικονομική προσφορά συστήματος (αρχείο «Supplier_Offer_Value_271222»), στην οποία επίσης δεν περιέχεται δήλωση του τρόπου εκτέλεσης των δρομολογίων.

19. Με τα παραπάνω δεδομένα και ενόψει όσων έγιναν δεκτά στην προηγούμενη σκέψη, η οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας δεν είναι σύμφωνη με τη Διακήρυξη, διότι, κατά παράβαση της ρητής απαίτησης του άρθρου 4.3.2.1 να δηλώνεται με αυτή ο τρόπος εκτέλεσης των δρομολογίων, η παρεμβαίνουσα δεν περιέλαβε στην προσφορά της τέτοια δήλωση. Η δε υπεύθυνη δήλωση με ημερομηνία 27/12/2022 και με το προπαρατεθέν περιεχόμενο δεν καλύπτει την απαίτηση της Διακήρυξης, διότι σε αυτήν αναπαράγεται απλώς η επίμαχη διάταξη του άρθρου 4.3.2.1 της Διακήρυξης που δίνει τη δυνατότητα, υπό προϋποθέσεις, εκτέλεσης των δρομολογίων με το ίδιο όχημα, αλλά δεν προσδιορίζεται από την παρεμβαίνουσα εάν και για ποια δρομολόγια προτίθεται να κάνει χρήση της δυνατότητας αυτής, ώστε να

Αριθμός απόφασης: 1752/2023

διαπιστωθεί από την Επιτροπή Διαγωνισμού, σύμφωνα με τη ρητή απαίτηση της Διακήρυξης, εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις του επίμαχου όρου, χωρίς να διακυβεύεται η έγκαιρη και ασφαλής μεταφορά των μαθητών.

20. Απορριπτέος είναι ο ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας ότι από την παράθεση όλων των διαθέσιμων λεωφορείων σε υπεύθυνη δήλωση, προκύπτει ότι με αυτά θα εκτελεστούν τα υπό ανάθεση δρομολόγια. Και τούτο, διότι, πέραν του ότι η επίμαχη δήλωση δεν περιέχεται στην οικονομική, αλλά στην τεχνική προσφορά (βλ. αρχείο «10.Υ.Δ. ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ 2η.singed» στον υποφάκελο δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικής προσφοράς), σε κάθε περίπτωση δεν δηλώνεται σε αυτήν ο τρόπος εκτέλεσης των δρομολογίων με το ίδιο ή διαφορετικά οχήματα. Για τους παραπάνω λόγους, ο τρίτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός, ενώ, δεδομένου ότι η παραπάνω πλημμέλεια της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας παρέχει αυτοτελές νόμιμο έρεισμα για τον αποκλεισμό της από τον διαγωνισμό, παρέλκει η εξέταση του ισχυρισμού της προσφεύγουσας περί υποβολής εναλλακτικής προσφοράς.

21. Με τον **τέταρτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής** ο προσφεύγων προβάλλει ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας έπρεπε να απορριφθεί, διότι το υποβληθέν πρακτικό συνεδρίασης του ΔΣ της παρεμβαίνουσας με αριθμό 17/20-12-2022 δεν φέρει ηλεκτρονική υπογραφή, ενώ είναι επικυρωμένο από Δικηγόρο, και όχι από δημόσια αρχή. Ο προκείμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι απορριπτέος ως αβάσιμος. Και τούτο, σύμφωνα με την προπαρατεθείσα διάταξη του άρθρου 4.3.1.1 της Διακήρυξης, τα υποβαλλόμενα με την προσφορά ιδιωτικά έγγραφα γίνονται δεκτά είτε με τη μορφή ευκρινών φωτοαντιγράφων από αντίγραφα ιδιωτικών εγγράφων που έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο (άρθρο 1 παρ. 2 περ. β' ν. 4250/2014) είτε σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση για την ακρίβειά τους. Στην προκείμενη περίπτωση, η παρεμβαίνουσα υπέβαλε νόμιμα και σύμφωνα με τη Διακήρυξη το επίμαχο πρακτικό του ΔΣ της (αρχείο «3. ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΔΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ») σε μορφή απλού αντιγράφου από το πρωτότυπο που έχει επικυρωθεί νόμιμα από δικηγόρο. Εξάλλου, στην προσφορά περιέχεται και υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της παρεμβαίνουσας με ημερομηνία 27/12/2022 σχετικά με την ακρίβεια των υποβληθέντων αντιγράφων ιδιωτικών εγγράφων (αρχείο «12.Υ.Δ. ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ

Αριθμός απόφασης: 1752/2023

ΕΓΓΡΑΦΩΝ.singed»). Κατά συνέπεια, ο τέταρτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.

22. Επειδή, κατόπιν των παραπάνω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή, η παρέμβαση να απορριφθεί και να οριστεί η επιστροφή του καταβληθέντος από την προσφεύγουσα παραβόλου.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη, κατά το σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 10 Νοεμβρίου 2023 και εκδόθηκε στις 29 Νοεμβρίου 2023, στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ-ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΛΚΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ-ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ